

*Міністерство освіти і науки України*

*Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника*

*Навчально-науковий юридичний інститут*

**Ю.В. Кернякевич-Танасійчук**

## **КРИМІНАЛЬНО-ВИКОНАВЧА ПОЛІТИКА**

*Методичні вказівки для самостійної роботи  
студентів денної та заочної форм навчання*

Івано-Франківськ, 2023

*Затверджено на засіданні кафедри політики у сфері боротьби зі злочинністю та кримінального права (протокол № 1 від 28 серпня 2023 року).*

*Схвалено на засіданні науково-методичної ради навчально-наукового юридичного інституту Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (протокол № 1 від 28 серпня 2023 року)*

*Рекомендовано до друку на засіданні вченої ради навчально-наукового юридичного інституту Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (протокол № 1 від 29 серпня 2023 року)*

### **Рецензенти:**

**І. В. Козич** – доктор юридичних наук, доцент, завідувач кафедри політики у сфері боротьби зі злочинністю та кримінального права навчально-наукового юридичного інституту Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника

**Ю. І. Микитин** – кандидат юридичних наук, доцент, професор кафедри політики у сфері боротьби зі злочинністю та кримінального права навчально-наукового юридичного інституту Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника

**Кернякевич-Танасійчук Ю.В.** Кримінально-виконавча політика: методичні вказівки для самостійної роботи студентів денної та заочної форм навчання. Івано-Франківськ: Навчально-науковий юридичний інститут Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, 2023. 26 с.

Методичні вказівки розроблені на основі навчального плану навчально-наукового юридичного інституту Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника і призначені для самостійної роботи з навчальної дисципліни «Кримінально-виконавча політика», а також для підготовки до здачі заліку. У методичних вказівках викладені: переліки питань, які виносяться на самостійне вивчення та питання для самоконтролю. У кінці методичного посібника поданий перелік літератури та перелік нормативно-правових актів, які регулюють відповідний вид відносин станом на 1 серпня 2023 року.

Методична розробка призначена для студентів, аспірантів, викладачів.

© Кернякевич-Танасійчук Ю.В., 2023

© Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, 2023

## ЗМІСТ

|                                                                                            |           |
|--------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|
| <b>ВСТУП.....</b>                                                                          | <b>4</b>  |
| <b>СТРУКТУРА І ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.....</b>                                        | <b>6</b>  |
| <b>ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ ДЕННОЇ<br/>ТА ЗАОЧНОЇ ФОРМ НАВЧАННЯ .....</b> | <b>10</b> |
| <i>Тема № 1 .....</i>                                                                      | <i>10</i> |
| <i>Тема № 2 .....</i>                                                                      | <i>12</i> |
| <i>Тема № 3 .....</i>                                                                      | <i>13</i> |
| <i>Тема № 4 .....</i>                                                                      | <i>14</i> |
| <i>Тема № 5 .....</i>                                                                      | <i>15</i> |
| <i>Тема № 6 .....</i>                                                                      | <i>16</i> |
| <i>Тема № 7 .....</i>                                                                      | <i>17</i> |
| <i>Тема № 8 .....</i>                                                                      | <i>18</i> |
| <b>СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ .....</b>                                              | <b>19</b> |

## ВСТУП

В основі формування та розвитку правової держави, різних галузей законодавства, практики застосування його норм лежить політика, яка відображає принципи, стратегію, основні напрямки і методи досягнення соціальних цілей, котрі ставить перед собою суспільство, політичні і владні структури, що його представляють.

Говорячи про кримінально-виконавчу політику, насамперед необхідно з'ясувати зміст такого, поняття як «політика».

Кожна суверенна та незалежна держава з метою виконання завдань, які стоять перед нею, здійснює певну, притаманну їй політику, яка, в свою чергу, поділяється на зовнішню та внутрішню. Важливою складовою внутрішньої політики держави є її політика в сфері боротьби зі злочинністю, одним із головних завдань якої є організація ефективної боротьби зі злочинністю для забезпечення захисту прав та свобод людини і громадянина, законних інтересів і прав юридичних осіб, держави та суспільства в цілому від злочинних посягань.

Для виконання поставлених перед нею завдань кримінальна політика визначає основні напрямки, методи та засоби боротьби держави зі злочинністю, форми, завдання та зміст діяльності правоохоронних органів і суспільних організацій, які беруть участь в її здійсненні. Ця діяльність є багатогранною та різновекторною. Відповідно дослідження, аналіз і пошук шляхів вдосконалення кримінально-виконавчої політики має великий навчально-науковий потенціал.

Програма вивчення навчальної дисципліни за самостійним вибором студента «Кримінально-виконавча політика» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки магістра (галузь знань 08 «Право», спеціальність 081 «Право»).

**Предметом** вивчення навчальної дисципліни виступає складова частина політики держави у сфері боротьби зі злочинністю, яка встановлює основні

напрямки діяльності державних органів та громадських організацій у сфері виконання та відбування кримінальних покарань.

**Міждисциплінарні зв'язки.** Навчальна дисципліна «Кримінально-виконавча політика» є складовою для поглибленого вивчення кримінально-правового циклу, і пов'язана з такими дисциплінами як «Кримінальне виконавче право», «Кримінальне право», «Кримінальне процесуальне право», «Кримінально-правова політика в системі політики боротьби зі злочинністю», «Кримінологічна (профілактична) політика».

**Метою** вивчення навчальної дисципліни «Кримінально-виконавча політика» є формування системи знань про кримінально-виконавчу політику, вивчення досвіду реалізації і вдосконалення кримінально-виконавчої політики за кордоном; аналіз основних проблеми у сфері кримінально-виконавчої політики, що потребують розв'язання; шляхів і способи розв'язання проблеми у сфері кримінально-виконавчої політики.

**Основними цілями** вивчення дисципліни «Кримінально-виконавча політика» є набуття здобувачами освіти знань та розуміння кримінально-виконавчої політики, системний аналіз механізмів реалізації, самостійне вміння тлумачити і застосовувати відповідні правові приписи; сутності кримінально-виконавчої політики елементу політики у сфері боротьби зі злочинністю.

## **СТРУКТУРА І ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «КРИМІНАЛЬНО-ВИКОНАВЧА ПОЛІТИКА»**

### **Тема 1. Поняття, принципи, зміст і функції кримінально-виконавчої політики**

Поняття і завдання кримінально-виконавчої політики.

Принципи кримінально-виконавчої політики: відповідності кримінально-виконавчої політики іншим елементам політики у сфері боротьби зі злочинністю; невідворотності кримінального покарання; врахування (відповідності) соціально-правової психології; диференціації та індивідуалізації виконання покарання; відновлення соціальної справедливості; доцільності; економії репресій; прогресивної системи виконання й відбування покарання; взаємної відповідальності держави та засудженого; примирення; раціонального застосування заходів переконання й примусу до засуджених; участі громадськості у виконанні кримінального покарання; поєднання всіх елементів мети покарання під час його виконання; комплексного та системного (безперервного) впливу на особу засудженого; погашення й зняття судимості.

Співвідношення та взаємодія кримінально-виконавчої політики України з іншими складовими елементами політики у сфері боротьби зі злочинністю.

Зміст і функції кримінально-виконавчої політики України. Ініціативна, програмно-координаційна, інформаційна, гарантійна, захисна, регулятивна функції кримінально-виконавчої політики.

Фактори формування кримінально-виконавчої політики. Суб'єкти кримінально-виконавчої політики.

### **Тема 2. Історичний розвиток кримінально-виконавчої політики і пенітенціарної системи в Україні**

Кримінальна-виконавча політика Київської Русі і феодальної роздробленості (IX–XIV ст.ст.). Кримінальна-виконавча політика на українських землях у складі Польщі, Литви, Речі Посполитої (XIV ст. –

середина XVII ст.). Кримінально-виконавча політика козацької держави (середина XVII ст. – середина XVIII ст.). Кримінально-виконавча політика періоду творення Української незалежної держави (1917–1922 рр.). Кримінально-виконавча політика Української РСР (1917–1991 рр.). Кримінально-виконавча політика незалежної Української держави до прийняття Кримінально-виконавчого кодексу України (1991–2003 рр.). Сучасна кримінально-виконавча політика України (2003 р. – до наших днів).

### **Тема 3. Кримінально-виконавча система України: сучасний стан організації**

Загальна характеристика системи органів та установ виконання покарань, що є суб'єктами кримінально-виконавчої політики: сучасний стан організації, існуючі проблеми.

Центральний орган виконавчої влади з питань виконання покарань як основний суб'єкт, що реалізує кримінально-виконавчу політику. Територіальні органи управління Центрального органу виконавчої влади з питань виконання покарань.

Взаємодія органів і установ виконання покарань з іншими державними органами, які реалізують політику у сфері боротьби зі злочинністю.

### **Тема 4. Пробація як елемент новітньої кримінально-виконавчої політики**

Історія пробації. Пробація: поняття та сутність. Завдання пробації. Функції служби пробації. Суб'єкти пробації: міжнародний досвід.

Сучасний стан правового регулювання пробації в Україні. Принципи пробації. Завдання пробації. Підстави для застосування пробації. Види пробації. Досудова пробація. Наглядова пробація. Пенітенціарна пробація. Особливості пробації щодо неповнолітніх. Суб'єкти пробації в Україні. Організація пробації.

### **Тема 5. Реалізація кримінально-виконавчої політики**

Механізм реалізації кримінально-виконавчої політики на сучасному етапі розвитку України. Структура механізму реалізації кримінально-виконавчої політики України.

Проблеми забезпечення функціонування механізму реалізації кримінально-виконавчої політики України. Удосконалення механізму реалізації кримінально-виконавчої політики України.

## **Тема 6. Міжнародно-правові стандарти поводження із засудженими – основа кримінально-виконавчої політики**

Загальна характеристика міжнародно-правових стандартів поводження із засудженими як основа кримінально-виконавчої політики. Універсальні та регіональні міжнародно-правові стандарти як основа кримінально-виконавчої політики. Система міжнародних актів по поводженню із засудженими, які ратифіковані Україною. Поняття, основний зміст та вимоги міжнародних актів щодо умов тримання та поводження із засудженими. Мінімальні стандартні правила поводження з в'язнями. Європейські стандарти поводження із засудженими.

## **Тема 7. Основні проблеми та тенденції розвитку кримінально-виконавчої політики в Україні**

Основні проблеми у сфері кримінально-виконавчої політики, що потребують розв'язання. Базові проблем, що пов'язані з неізоляційними покараннями. Аналіз базових проблем, що пов'язані з неізоляційними покараннями. Нормативна основа закріплення тенденцій розвитку кримінально-виконавчої: сучасний стан та перспективи.

## **Тема 8. Оптимізація процесу виконання покарань. Шляхи вдосконалення кримінально-виконавчої політики України**

Поняття, сутність оптимізації виконання покарань та основні тенденції формування нормативної бази і впровадження практики виконання кримінальних покарань. Складові елементи оптимізації виконання покарань та фактори, що впливають на її реалізацію. Основні напрями оптимізації процесу виконання покарань.

Шляхи і способи розв'язання проблеми у сфері кримінально-виконавчої політики. Очікувані результати вдосконалення кримінально-виконавчої політики України.

## **ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ ДЕННОЇ ТА ЗАОЧНОЇ ФОРМ НАВЧАННЯ**

### **ТЕМА 1. Поняття, принципи, зміст і функції кримінально-виконавчої політики**

Вивчаючи тему, студенти повинні: володіти інформацією про поняття і завдання кримінально-виконавчої політики та основні підходи до розуміння їхньої сутності науковцями; проаналізувати принципи кримінально-виконавчої політики; знати та характеризувати основні і спеціальні аспекти співвідношення та взаємодія кримінально-виконавчої політики України з іншими складовими елементами політики у сфері боротьби зі злочинністю; розуміти зміст і функції кримінально-виконавчої політики України.

#### **Питання для додаткового вивчення:**

##### **1. Аналіз принципів кримінально-виконавчої політики:**

- відповідності кримінально-виконавчої політики іншим елементам політики у сфері боротьби зі злочинністю;
- невідворотності кримінального покарання;
- врахування (відповідності) соціально-правової психології;
- диференціації та індивідуалізації виконання покарання;
- відновлення соціальної справедливості;
- доцільності; економії репресій;
- прогресивної системи виконання й відбування покарання;
- взаємної відповідальності держави та засудженого;
- примирення;
- раціонального застосування заходів переконання й примусу до засуджених; участі громадськості у виконанні кримінального покарання;
- поєднання всіх елементів мети покарання під час його виконання;
- комплексного та системного (безперервного) впливу на особу засудженого;
- погашення й зняття судимості.

2. Ініціативна функція кримінально-виконавчої політики.
3. Програмно-координаційна функція кримінально-виконавчої політики.
4. Інформаційна функція кримінально-виконавчої політики.
5. Гарантійна функція кримінально-виконавчої політики.
6. Захисна функція кримінально-виконавчої політики.
7. Регулятивна функція кримінально-виконавчої політики.

### **Питання для самоконтролю:**

1. Що таке кримінально-виконавча політика?
2. Які завдання кримінально-виконавчої політики Ви знаєте?
3. Назвіть принципи міжнародного кримінально-виконавчої політики.
4. Охарактеризуйте такі принципи кримінально-виконавчої політики як: відповідності кримінально-виконавчої політики іншим елементам політики у сфері боротьби зі злочинністю; невідворотності кримінального покарання; врахування (відповідності) соціально-правової психології; диференціації та індивідуалізації виконання покарання; відновлення соціальної справедливості; доцільності; економії репресій; прогресивної системи виконання й відбування покарання; взаємної відповідальності держави та засудженого; примирення; раціонального застосування заходів переконання й примусу до засуджених; участі громадськості у виконанні кримінального покарання; поєднання всіх елементів мети покарання під час його виконання; комплексного та системного (безперервного) впливу на особу засудженого; погашення й зняття судимості.
5. Поясніть співвідношення кримінально-виконавчої політики України з іншими складовими елементами політики у сфері боротьби зі злочинністю.
6. Розкрийте особливості взаємодії кримінально-виконавчої політики з іншими складовими елементами політики у сфері боротьби зі злочинністю.
7. Розкрити зв'язок міжнародного кримінального права з іншими галузями міжнародного права.
8. Які Ви знаєте функції кримінально-виконавчої політики?

9. Які фактори впливають на формування кримінально-виконавчої політики?

## **Тема 2. Історичний розвиток кримінально-виконавчої політики і пенітенціарної системи в Україні**

Вивчаючи тему, студенти повинні: володіти інформацією основні етапи розвитку кримінально-виконавчої політики; бути обізнаними із основоположними досягненнями кримінально-виконавчої політики на різних історичних етапах; володіти інформацією про об'єктивні та суб'єктивні фактори, що впливали на формування і розвиток кримінально-виконавчої політики на різних історичних етапах.

### **Питання для додаткового вивчення:**

1. Прояви кримінально-виконавчої політики у Руській правді.
2. Прояви кримінально-виконавчої політики у Литовських статутах.
3. Прояви кримінально-виконавчої політики у Правах, за якими судиться малоросійський народ.
4. Прояви кримінально-виконавчої політики у козацьку добу.

### **Питання для самоконтролю:**

1. Проаналізуйте основні прояви кримінально-виконавчої політики доби Київської Русі.
2. Охарактеризуйте прояви кримінально-виконавчої політики за Литовськими статутами.
3. Проаналізуйте «Права, за якими судиться малоросійський народ» з точки зору закріплення і реалізації кримінально-виконавчої політики.
4. Які основні тенденції кримінально-виконавчої політики були у радянський період?
5. Встановіть спільне і відмінне у кримінально-виконавчій політиці України на початку 90-х років і на даний час.

6. Запропонуйте власну класифікацію основних етапів історичного розвитку кримінально-виконавчої політики і пенітенціарної системи в Україні.

### **ТЕМА 3. Кримінально-виконавча система України: сучасний стан організації**

Вивчаючи тему, студенти повинні: володіти інформацією про базову характеристику системи органів та установ виконання покарань, що є суб'єктами кримінально-виконавчої політики; знати та характеризувати сучасний стан організації кримінально виконавчої і пенітенціарної системи, їхні існуючі проблеми; знати повноваження Центрального органу виконавчої влади з питань виконання покарань як основного суб'єкта, що реалізує кримінально-виконавчу політику; вміти аналізувати систему територіальних органів управління Центрального органу виконавчої влади з питань виконання покарань; орієнтуватися в особливостях взаємодії органів і установ виконання покарань з іншими державними органами, які реалізують політику у сфері боротьби зі злочинністю.

#### **Питання для додаткового вивчення:**

1. Основні проблеми класифікації суб'єктів кримінально-виконавчої політики.
2. Підходи до визначення статусу центрального органу виконавчої влади з питань виконання покарань.
3. Повноваження територіального органів управління Центрального органу виконавчої влади з питань виконання покарань.
4. Повноваження установ виконання покарань.
5. Види пробації.
6. Система організації пробації.

#### **Питання для самоконтролю:**

1. Які органи входять до кримінально-виконавчої системи України?

2. Які установи входять до кримінально-виконавчої системи України?

3. Які функції виконує Центральний орган виконавчої влади з питань виконання покарань як основний суб'єкт, що реалізує кримінально-виконавчу політику?

4. Які базові аспекти взаємодії органів і установ виконання покарань з іншими державними органами, які реалізують політику у сфері боротьби зі злочинністю?

#### **ТЕМА 4. Пробація як елемент новітній кримінально-виконавчої політики**

Вивчаючи тему студенти повинні: знати базові етапи розвитку пробації як самостійного інституту на світовому рівні; володіти інформацією про поняття і сутність пробації; знати основні завдання пробації; вміти аналізувати функції пробації; бути обізнаними про суб'єктний склад пробації в різних країнах; знати види пробації; аналізувати особливості пробації щодо неповнолітніх; володіти інформацією про систему організації пробації в Україні.

##### **Питання для додаткового вивчення:**

1. Етапи розвитку пробації як самостійного інституту
2. Основні завдання пробації.
3. Функції пробації.
4. Суб'єктний пробації.

##### **Питання для самоконтролю:**

1. Що таке пробація?
2. У яких країнах зародилася пробація?
3. Які є підходи до розуміння поняття «пробація»?
4. Які функції пробації Ви знаєте?
5. Які завдання пробації Ви знаєте?
6. Які є види пробації?

## **ТЕМА 5. Реалізація кримінально-виконавчої політики**

Вивчаючи тему студенти повинні: володіти інформацією про проблеми забезпечення ефективності реалізації кримінально-виконавчої політики України; знати структуру механізму реалізації кримінально-виконавчої політики України; проаналізувати проблеми забезпечення функціонування механізму реалізації кримінально-виконавчої політики України та шляхи удосконалення механізму реалізації кримінально-виконавчої політики України; дослідити інституційні особливості реформування сучасної кримінально-виконавчої політики України.

### **Питання для додаткового вивчення:**

1. Поняття механізму реалізації кримінально-виконавчої політики України.
2. Функціонування механізму реалізації кримінально-виконавчої політики.
3. Шляхи удосконалення механізму реалізації кримінально-виконавчої політики України.

### **Питання для самоконтролю:**

1. Які Ви знаєте про проблеми забезпечення ефективності реалізації кримінально-виконавчої політики?
2. Яка структура механізму реалізації кримінально-виконавчої політики України?
3. Охарактеризуйте механізм реалізації кримінально-виконавчої політики.
4. Яка структура механізму реалізації кримінально-виконавчої політики України?
5. Які основні проблеми забезпечення функціонування механізму реалізації кримінально-виконавчої політики?

## **ТЕМА 6. Міжнародно-правові стандарти поводження із засудженими – основа кримінально-виконавчої політики**

Вивчаючи тему студенти повинні: знати загальну характеристику міжнародно-правових стандартів поводження із засудженими як основа кримінально-виконавчої політики; дослідити універсальні та регіональні міжнародно-правові стандарти як основа кримінально-виконавчої політики; дослідити систему міжнародних актів по поводженню із засудженими, які ратифіковані Україною; знати основний зміст та вимоги міжнародних актів щодо умов тримання та поводження із засудженими, зокрема Мінімальних стандартних правила поводження з в'язнями та Європейських стандартів поводження із засудженими.

### **Питання для додаткового вивчення:**

1. Універсальні та регіональні міжнародно-правові стандарти як основа кримінально-виконавчої політики.
2. Система міжнародних актів по поводженню із засудженими, які ратифіковані Україною.
3. Пекінські правила.

### **Питання для самоконтролю:**

1. Які Ви знаєте міжнародно-правові стандарти поводження із засудженими?
2. Розкрийте систему міжнародних актів по поводженню із засудженими, які ратифіковані Україною.
3. Який вплив міжнародних стандартів поводження із засудженими на формування і реалізацію кримінально-виконавчої політики?
4. Які міжнародні стандарти поводження із засудженими варто врахувати на сучасному етапі розвитку кримінально-виконавчої політики?

## **ТЕМА 7. Основні проблеми та тенденції розвитку кримінально-виконавчої політики в Україні**

Вивчаючи тему студенти повинні: володіти інформацією про основні проблеми у сфері кримінально-виконавчої політики, що потребують розв'язання; знати базові проблем, що пов'язані з неізоляційними покараннями; проаналізувати базові проблеми, що пов'язані з неізоляційними покараннями; бути обізнаними із сучасними нормативним закріпленням тенденцій розвитку кримінально-виконавчої, а також про проекти законодавчих актів у цій сфері (зокрема, про проект закону «Про пенітенціарну систему»).

### **Питання для додаткового вивчення:**

1. Базові проблем, що пов'язані з неізоляційними покараннями.
2. Базові проблеми, що пов'язані з неізоляційними покараннями.
3. Сучасні нормативне закріплення тенденцій розвитку кримінально-виконавчої політики.
4. Найбільш знакові проекти законодавчих актів на сучасному етапі, які можуть суттєво вплинути на кримінально-виконавчу політику.

### **Питання для самоконтролю:**

1. Назвіть основні проблеми сфері кримінально-виконавчої політики?
2. Які проблеми кримінально-виконавчої політики, що пов'язані з неізоляційними покараннями?
3. Які проблеми кримінально-виконавчої політики, що пов'язані з ізоляційними покараннями?
4. Назвіть нормативно-правові акти, що закріплюють основні тенденції кримінально-виконавчої політики?
5. Яка нормотворча діяльність Міністерства освіти і науки України відображає новітні тенденції розвитку кримінально-виконавчої політики?

## **ТЕМА 8. Оптимізація процесу виконання покарань. Шляхи вдосконалення кримінально-виконавчої політики України**

Вивчаючи тему студенти повинні: знати поняття, сутність оптимізації виконання покарань; розуміти основні тенденції формування нормативної бази і впровадження практики виконання кримінальних покарань; орієнтуватися у складових елементах оптимізації виконання покарань; вміти аналізувати фактори, що впливають на її реалізацію; володіти інформацією про основні напрями оптимізації процесу виконання покарань; аналізувати і пропонувати шляхи і способи розв'язання проблеми у сфері кримінально-виконавчої політики; визначати очікувані результати вдосконалення кримінально-виконавчої політики України.

### **Питання для додаткового вивчення:**

1. Складові елементи оптимізації виконання покарань.
2. Основні шляхи оптимізації процесу виконання покарань
3. Методика розв'язання проблеми у сфері кримінально-виконавчої політики.
4. Прогнозування результатів вдосконалення кримінально-виконавчої політики України.

### **Питання для самоконтролю:**

1. Що таке оптимізація виконання покарань?
2. Назвіть елементи оптимізації виконання покарань?
3. Які фактори впливають на оптимізацію виконання покарань?
4. Які основні напрями оптимізації процесу виконання покарань?
5. Назвіть шляхи і способи розв'язання проблеми у сфері кримінально-виконавчої політики?

## СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

### **І. Нормативно-правові акти:**

1. Декларація про захист всіх осіб від катувань та інших жорстоких, нелюдських чи таких, що принижують гідність, видів поводження і покарання 09.12.1975 р. URL: [http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995\\_084](http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_084)
2. Європейська конвенція про запобігання катуванням чи нелюдському або такому, що принижують гідність, поводженню чи покаранню 26. 11. 1987 р. URL: [http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995\\_068](http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_068)
3. Європейські пенітенціарні (в'язничні) правила 12.02.1987 р. URL: [http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/994\\_032](http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/994_032)
4. Звід принципів захисту всіх осіб, затриманих чи ув'язнених у будь-якій формі 09.12.1988 р. URL: [http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995\\_206](http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_206)
5. Конвенція про захист прав людини та основоположних свобод 04.11.1950 р. URL [http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995\\_004](http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_004)
6. Конвенція проти катувань та інших жорстоких, нелюдських чи таких, що принижують гідність, видів поводження і покарання 10.12.1984 р. URL: [http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995\\_085](http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_085)
7. Конституція України від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>
8. Кримінальний кодекс України: Закон України від 05.04.2001 р. № 2341-III. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2341-14/page2>
9. Кримінальний процесуальний кодекс України: Закон України від 13.04.2012 р. № 4651-VI05. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/4651-17/page18>
10. Кримінально-виконавчий кодекс України: Закон України від 11.07.2003 р. № 1129-IV. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1129-15>
11. Мінімальні стандартні правила ООН стосовно заходів, не пов'язаних з тюремним ув'язненням (Токійські правила) 14.12.1990 р. URL: [http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995\\_907](http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_907)

12. Мінімальні стандартні правила ООН, які стосуються відправлення правосуддя щодо неповнолітніх (Пекінські правила) 29.11.1985 р. URL: [http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/995\\_211](http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/995_211)

13. Мінімальні стандартні правила поводження з ув'язненими 30.08.1955 р. URL: [http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/995\\_212](http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/995_212)

14. Правила ООН, які стосуються захисту неповнолітніх, позбавлених волі 14.12.1990 р. URL: [http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/995\\_205](http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/995_205)

15. Про виконавче провадження: Закон України від 02.06.2016 р. № 1404-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1404-19>

16. Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини: Закон України від 23.02.2006 р. № 3477-IV. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/3477-15>

17. Про внесення змін до Кримінально-виконавчого кодексу щодо адаптації правового статусу засуджених до європейських стандартів: Закон України від 08.04.2014 р. № 1186-VII. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1186-18>

18. Про Державну кримінально-виконавчу службу України: Закон України від 23.06.2005 р. № 2713-IV. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2713-15>

19. Про затвердження Порядку здійснення нагляду та проведення соціально-виховної роботи із засудженими до покарань, не пов'язаних з позбавленням волі: наказ Міністерства юстиції від 29.01.2019 р. № 272/5. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0120-19#Text>

20. Про затвердження положень про спостережні комісії та піклувальні ради при спеціальних виховних установах: Постанова Кабінету Міністрів України від 01.04. 2004 р. № 429. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/429-2004-п>

21. Про затвердження Правил внутрішнього розпорядку установ виконання покарань: наказ Міністерства юстиції України від 28.08.2018 р. № № 2823/5. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1010-18>

22. Про органи та осіб, які здійснюють примусове виконання судових рішень і рішень інших органів: Закон України від 02.06.2016 р. № 1403-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1403-19>

23. Про пробацію: Закон України від 05.02.2015 р. № 160-VIII. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/160-19?test=NOaMfL2dtr58Lry6ZiEWNJ7fHI48Us80msh8Ie6>

24. Про прокуратуру: Закон України від 14.10.2014 р. № 1697-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1697-18>

25. Про схвалення Стратегії реформування пенітенціарної системи на період до 2026 року та затвердження операційного плану її реалізації у 2022-2024 роках: розпорядження Кабінету Міністрів України від 16.12. 2022 р. № 1153-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1153-2022-%D1%80#n10>

## **II. Основна література:**

1. Автухов К.А. Кримінально-виконавче право: навч. посіб. (відповіді на екзаменаційні питання та питання до практичних занять) / за заг. ред. А. Х. Степанюка. Х.: Право, 2015. 160 с.

2. Богатирьов І. Г. Кримінально-виконавче право : навч. посіб. Чернігів, 1998. 164 с.

3. Богатирьов І. Г. Українська пенітенціарна наука : монографія. Х. : Харків юридичний, 2008. 294 с.

4. Гель А.П. Кримінально-виконавче право України: навч. посіб. / за ред. А. Х. Степанюка. К. : Юрінком Інтер. 2008. 624 с.

5. Кернякевич-Танасійчук Ю.В. Кримінально-виконавча політика України: монографія. Івано-Франківськ: Прикарпат. Нац. Ун-т ім. Василя Стефаника, 2019. 336 с.

6. Кондратішина В. В. Кримінально-виконавча політика України: формування та реалізація : автореф. дис. на здбуття наук. ступеня канд. юрид.

наук : спец. 12.00.08 “Кримінальне право та кримінологія; кримінально-виконавче право” / Кондратішина В. В. – Львів, 2009. – 17 с.

7. Кримінально-виконавче право: Навчальний посібник / за ред. Т.А. Денисової. К.: Істина, 2008. 400 с.

8. Кримінально-виконавче право України (Загальна та Особлива частини) : навч. посіб. / за заг. ред. О. М. Джужи. [2-ге вид.]. К.: Юрінком Інтер, 2002. 448 с.

9. Кримінально-виконавче право України: підручник / за заг. ред. В. М. Трубникова. Х. : Право. 2001.384 с.

10. Кримінально-виконавче право України: підручник / за ред. А. Х. Степанюка. Х.: Право, 2006. - 256с.

11. Кримінально-виконавче право України. Загальна та Особлива частини: підручник / за заг. ред. д.ю.н., проф. О. М. Литвинова та д.ю.н., проф. А. Х. Степанюка. Київ: ВД «Дакор», 2015. 632 с.

12. Кримінально-виконавче право України: підручник: у 2-х т. / А. А. Музика, В. Я. Конопельський, Є.О. Письменський та ін.; за заг. ред. д.ю.н., проф. Є. Ю. Бараша. Київ: Нац. акад. внутр. справ, ФОП Кандиба Т. П., 2018. Т. 1. 364 с. – Т. 2. 622 с.

13. Кримінально-виконавче право України (у схемах та таблицях): навч. посібник / за заг. ред. проф. В. І. Олефіра та проф. О. Г. Колба. Київ, 2016. 264 с.

14. Курс кримінально-виконавчого права України : Загальна та Особлива частини; навч. посіб. / за заг. ред. О. М. Джужи. К. ; Юрінком Інтер, 2000. 304 с.

15. Марисюк К. Б. Кримінально-виконавче право України в схемах і таблицях: навчальний посібник / К. Б. Марисюк. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2010. 422 с.

16. Степанюк А. Х. Втілення міжнародних стандартів у практику діяльності кримінально-виконавчої системи України : монографія / А. Х. Степанюк, І.С. Яковець. Харків : “Кроссроуд”, 2007. 184 с.

17. Фріс П. Л. Кримінально-правова політика Української держави: теоретичні, історичні та правові проблеми: монографія. К.: АТІКА, 2005. 332 с.
18. Фріс П. Л. Політика у сфері боротьби зі злочинністю і права людини: монографія. Прикарпатський юридичний інститут ЛьвДУВС. 2009. – 169.
19. Фріс П. Л. Політика у сфері боротьби зі злочинністю (загальні питання). Політика у сфері боротьби зі злочинністю України: теоретичні та прикладні проблеми: монографія / за заг. ред. проф. П. Л. Фріса та проф. В. Б. Харченка. Івано-Франківськ–Харків, 2016. С. 10–24.
20. Яцишин М. М. Історико-правові засади кримінально-виконавчої політики України: монографія. Луцьк: Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2010. 440 с.

### **III. Додаткова література:**

1. Гранкіна В. І. Щодо впровадження інституту пробації в Україні. *Правовий часопис Донбасу*. 2020. № 2 (71). С. 135-141.
2. Журавель Д.В., Крайник Г.С. Аналіз мінімальних стандартів правил поводження з в'язнями (правил Нельсона Мандели) через призму недосконалостей їх використання на теренах України. *Міжнародний науковий журнал «Інтернаука»*. № 9(49), 3 т., 2018. С. 31-33.
3. Іваньков О.І. Міжнародно-правові стандарти у сфері забезпечення захисту прав засуджених до позбавлення волі : автореф. дис. ... канд. юрид. наук. Харк. нац. ун-т внутр. справ. Харків, 2016.- 16 с.
4. Кернякевич-Танасійчук Ю. Система принципів кримінально-виконавчої політики України. *Jurnalul juridicnational: teorie si practica*. 2016. № 4 (20). С. 161-166. URL: <http://www.jurnaluljuridic.in.ua/archive/2016/4/36.pdf>.
5. Кернякевич-Танасійчук Ю. В. Щодо визначення поняття «кримінально-виконавча політика». *Наук. вісн. Міжнародного гуманітарного ун-ту*. 2015. № 18. Т. 2. С. 89–91.

6. Кернякевич-Танасійчук Ю. В. Суб'єкти кримінально-виконавчої політики України. *Порівняльно-аналітичне право*. 2016. № 1. С. 275–277. URL: [http://www.pap.in.ua/1\\_2016/82.pdf](http://www.pap.in.ua/1_2016/82.pdf).
7. Кернякевич-Танасійчук Ю. В. Взаємозв'язок кримінально-виконавчої та кримінально-правової політики України. *Право і суспільство*. 2017. № 1. С. 218–223.
8. Кернякевич-Танасійчук Ю. В. Напрями взаємодії кримінально-виконавчої та кримінальної процесуальної політики України. *Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції*. 2017. № 1. Том 1. С. 127–130.
9. Кернякевич-Танасійчук Ю. В. Завдання кримінально-виконавчої політики України. *Актуальні проблеми вдосконалення чинного законодавства України: Збірник наукових статей*. Випуск 41. Івано-Франківськ : Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, 2016. С. 47-58.
10. Кернякевич-Танасійчук Ю. В. Періодизація становлення та розвитку кримінально-виконавчої політики України. *Часопис Київського університету права*. 2016. № 3. С. 329–333.
11. Кернякевич-Танасійчук Ю.В. Участь громадськості у формуванні та реалізації кримінально-виконавчої політики України. *Приватне та публічне право*. 2018. Випуск №1. С.123-126.
12. Кернякевич-Танасійчук Ю. В. Оптимізація кримінально-виконавчої політики на стадії її реалізації. *Право і суспільство*. 2018. № 2. Ч. 2. С. 168–173.
13. Кутєпов М. Ю. Кримінологічні засади формування кримінально-виконавчої політики України на сучасному етапі : дис. ... канд. юрид. наук. Харків, 2015. 203 с.
14. Маршуба М. О. Служба пробації в Україні: проблеми впровадження в систему кримінальної юстиції. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Сер.: Юриспруденція*. 2016. № 19. С. 113-115.

15. Огородник Є. І. Механізм реалізації кримінально-виконавчої політики України та її реформування на сучасному етапі : дис. ... канд. юрид. наук. Харків, 2017. 218 с.

16. Огородник Є. І. Удосконалення механізму реалізації кримінально-виконавчої політики України. *Наше право*. 2016. № 2. С. 118–124.

17. Чернишов Д. В. Сучасний стан упровадження пробації в Україні. *Теоретичні та практичні аспекти інституту пробації в Україні*: матеріали міжнар. круглого столу (Київ, 22 червня 2018 року). Київ: Національна академія прокуратури України, 2018. С. 138–142.

18. Шкута О. О. Концептуальні принципи пенітенціарної політики України. *Підприємництво, господарство і право*. 2016. № 5 (243). С. 81–85.

19. Шкута О. О. Теоретико-прикладні засади функціонування кримінально-виконавчої системи України : автореф. дис. ... д-ра юрид. наук. Ірпінь, 2018. 18 с.

20. Шкута О. О. Деякі проблемні питання реформування державної пенітенціарної служби України. *Нові завдання та напрямки розвитку юридичної науки у ХХІ столітті* : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. (Одеса, 26–27 лют. 2016 р.). Одеса : Міжнарод. гуманітар. ун-т ; Ін-т нац. та міжнарод. права ; Півден. регіон. центр Нац. академії правових наук України, 2016. С. 170–172.

21. Ягунов Д. В. Державне управління пенітенціарною системою України: механізм ресоціалізації засуджених: автореф. дис. ... канд. наук з держ. управління. Одеса, 2004. 21 с.

22. Ягунов Д. В. Пенітенціарна система України: історичний розвиток, сучасні проблеми та перспективи реформування: монографія / Д. В. Ягунов; Державна пенітенціарна служба України. 4-те вид., перероб. та доп. Одеса: Фенікс, 2011. 446 с.

23. Яковець І. С. Загальні підходи до визначення методів оптимізації процесу виконання кримінальних покарань. *Питання боротьби зі злочинністю: збірник наукових праць*. 2014. Випуск 27. С. 166–173.

24. Яковець І. С. Загальнонауковий підхід до визначення категорії «оптимізація процесу виконання кримінальних покарань». *Питання боротьби зі злочинністю: збірник наукових праць*. 2013. Випуск 25. С. 149–159.

25. Яковець І. С. Теоретичні та прикладні засади оптимізації процесу виконання кримінальних покарань: монографія. Харків: Право, 2013. 392 с.